

**Turistično
gostinska
zbornica Slovenije**

ANALIZA TURISTIČNEGA PROMETA

V LETU 2015

Ljubljana, marec 2016

Mag. Snežana Škerbinc

Gospodarska
zbornica
Slovenije

Kazalo:

1. **Uvod, splošna slika turističnega prometa in struktura gostov v letu 2015 v Sloveniji ter primerjalno v EU** .....str. 3
2. **Trend spreminjanja dobe bivanja gostov** .....str. 6
3. **Finančna statistika turističnih potovanj v letu 2015** ..... str. 9
4. **Turistični obisk po vrstah občin** .....str. 10
5. **Turistični obisk po vrstah nastanitvenih obratov** .....str. 13
6. **Turistični obisk po državah v letu 2015 in spreminjanje turističnih tokov**.....str. 16
7. **Turistični obisk v občinah z največjim številom prenočitev na letni ravni**..... str. 22
8. **Sklepne misli** .....str. 26

1. UVOD, SPLOŠNA SLIKA TURISTIČNEGA PROMETA IN STRUKTURA GOSTOV V LETU 2015 V SLOVENIJI TER PRIMERJALNO V EU

Turistično leto 2015 je bilo dobro in nam je prvič prineslo čez 10 mio prenočitev gostov. Toliko prenočitev doslej nismo imeli na letni ravni v vsej četrtoletni zgodovini samostojne slovenske države. K temu je prispevalo več faktorjev, od bolj prodorne promocije na tujih trgih, prek dobrih meteoroloških pogojev in nenazadnje zaradi širšega geopolitičnega okvirja, ki je lani obkroževal evropsko celino. **V letu 2015 smo ustvarili znatno rast prihodov turistov (+10,8%), njihovih nočitev pa je tudi bilo nekaj več (+7,2%)** v primerjavi z letom 2014. (Razvidno iz podatkov v tabeli na sliki števil. 1.)

	Število	Indeksi	Struktura
	I-XII 2015	<u>I-XII 2015</u> I-XII 2014	I-XII 2015
Prihodi turistov			
Skupaj	3.811.324	110,8	100
Domačih gostov	1.190.853	109,3	31 %
Tujih gostov	2.620.471	111,6	69 %
Prenočitve			
Skupaj	10.016.494	107,2	100
Domačih gostov	3.646.230	106,3	36 %
Tujih gostov	6.370.264	107,7	64 %

Slika št. 1: Prihodi in prenočitve turistov v Sloveniji v letu 2015
(Vir: SURS, prirejeno na TGZ po začasnih podatkih, ko so bili objavljeni dne 25.2.2016)

Če pogledamo malo širše čez meje Slovenije in **primerjamo svoje indekse rasti s povprečjem v Evropski uniji, opazimo, da smo lani bili nadpovprečno uspešni.** Tudi v EU kot celoti (v 28 državah članicah po podatkih EUROSTAT-a z dne 3.3.2016) je bilo lani turistično leto z največjim številom prenočitev doslej (2,8 mrd prenočitev) in indeksom rasti za +3,2%, medtem ko je indeks prenočitev v Sloveniji bil več kot podvojen (+7,2%)*. V EU je lani rekordne rezultate turističnega obiska imela večina držav članic (ali 21 držav); najvišji indeks rasti v prenočitvah je zabeležila Slovaška (+21%), upade indeksov pa Velika Britanija, Bolgarija, Estonija, Grčija in Latvija.

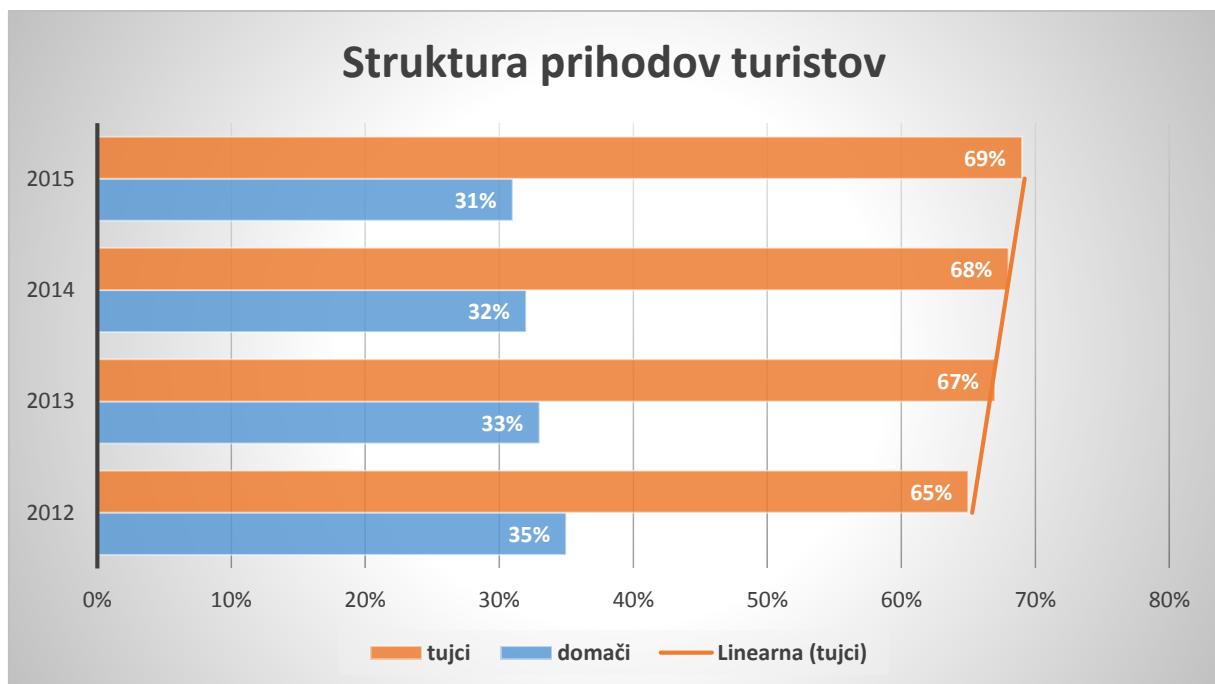
Prihodi domačih gostov so se lani zvišali za +9,3% medtem, ko je zabeležena še višja rast prihodov tujih gostov, in sicer za +11,6%. V primerjavi s pred-lanskoletno bilanco sta oba podatka bistveno ugodnejša, saj je takrat upad prihodov domačih gostov bil za -1,4% nižji in rast prihoda tujih turistov za +6,1% višji. **Rast nočitev domačih gostov je bila lani +6,3%, porast nočitev tujih turistov pa še nekoliko višja, in sicer +7,7%.** Če te indekse rasti/upada primerjamo s pred-lanskoletnimi, opazimo, da je v letu 2015 rast prenočitev domačih gostov bila znatna (v letu 2014 je bil upad njihovih nočitev za -3,5%). Kar se tiče **nočitev tujih turistov, so zrasli za dobrih 7,7%** (leto pred tem pa le za +1,4%).

* Slovenija je od Svetovne turistične organizacije UNWTO marca na Berlinski turistični borzi prejela tudi priznanje PATWA za najhitreje razvijajočo se turistično destinacijo.

Domači gostje so ustvarili 3.646.230 prenočitev in je to po več zaporednih letih upadov indeksov prva rast njihovih prenočitev. Npr. v letu 2009 so domači turisti že bili ustvarili čez 4 mio nočitev, vendar je od takrat njihovo število le vztrajno padalo. (V letu 2011 so domači turisti imeli 3,9 mio prenočitev, v letu 2012 pa 3,7 mio nočitev, v letu 2013: 3,6 mio in v letu 2014: 3,5 mio prenočitev.) **Tuji turisti so imeli lani 6.370.264 prenočitev in so v preteklih letih blažili in nadoknadili upade indeksov domačih gostov.** (Glej sliko števil. 1.)

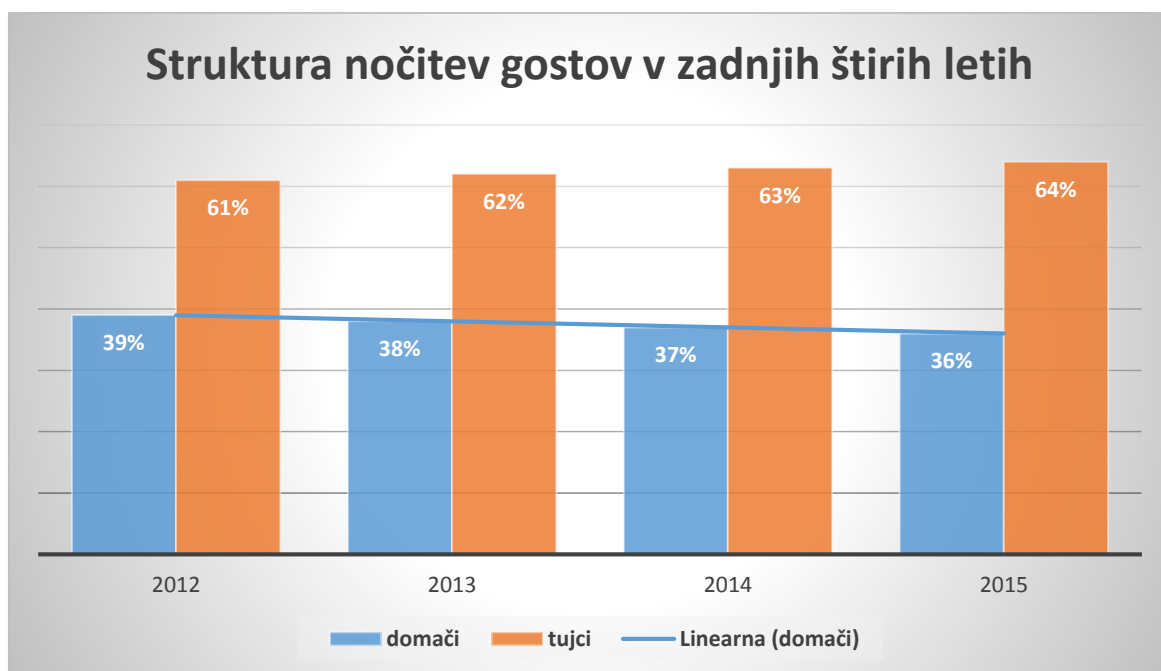
Ugotovili smo torej, da je v primerjavi z letom poprej opazna znatno višja stopnja rasti obiska in nočitev domačih in tujih turistov. Žal pa je istočasno še vedno tudi prisoten trend upada povprečne dobe bivanja gostov, tako tujih kot domačih. Skratka, **imamo z leti več turistov, vendar se njihov čas bivanja pri nas nenehno skrajšuje.**

Ponovno je opazen tudi trend spreminjanja deleža domačih in tujih gostov v celotni strukturi turističnega obiska. V letu 2012 so domači gosti imeli 35% delež prihodov in 39% delež nočitev medtem, ko je le-ta v letu 2013 padel na 33% delež prihodov in 38% prenočitev, v letu 2014 pa le še 32% delež prihodov in 37% delež nočitev. V lanskem letu 2015 se je delež prihodov domačih gostov znižal na 31% in njihovih nočitev na 36%. Istočasno obrnjeno sorazmerno **raste delež prihodov in nočitev tujih turistov iz leta v leto.** (Glej grafična prikaza in linearni trendni črti na slikah števil. 2 in 3.)

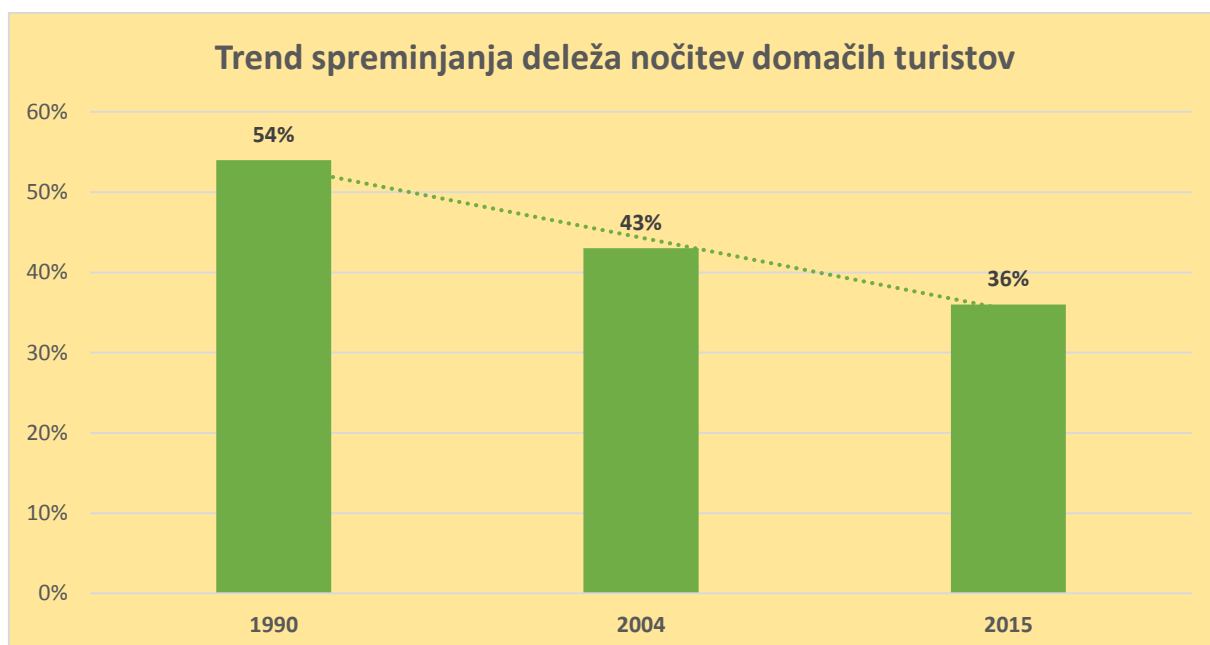
Slika št. 2: Struktura prihodov gostov v zadnjih štirih letih

Če primerjamo te podatke o strukturi gostov za desetletje in več nazaj, opazimo **konstanten trend nenehnega zmanjševanja deleža domačih gostov in sorazmerno rast tujskega obiska.** Tako smo v letu 2004 (gre za leto vstopa Slovenije v EU) imeli 43% prenočitev domačih turistov ter 57% tujih; v letu 1990 (še zadnjič v prejšnji državi) pa je večino nočitev ustvarilo domače prebivalstvo, in sicer 54% ter 46% tujcev. (Res pa je, da smo takrat med domače goste šteli tudi tiste iz drugih republik skupne federacije.) Glej sliko števil. 4.

Slika šte. 3: Struktura prenočitev gostov v letih od 2012 do 2015

Poiskali smo tovrstne podatke za primerjavo z drugimi državami članicami EU in ugotovili, da je **povprečje deleža prenočitev domačih turistov v 28 državah EU nekoliko višji od 60% (v Sloveniji le še 36%)**. Ko razgrnemo te splošne (povprečne) podatke in se zazremo v konkretne podatke po posameznih državah, ugotovimo, da so od tujskih gostov daleč bolj odvisne nekatere druge države in da Slovenija ne odstopa tako drastično. Tako npr. Malta ima 97% delež prenočitev tujih turistov, Ciper 93,8% in Hrvaška 92,9%, medtem ko npr. Romunija ima le 17,6% delež nočitev tujih gostov.

Slika šte. 4: Grafični prikaz trenda spreminjanja deleža prenočitev domačih gostov v letih od 1990 do 2015

V turizmu Evropske unije (povprečje 28 držav) torej večji delež nočitev (60%) ustvarijo domači gostje. **Turisti, ki prispevajo tretjino vseh nočitev tujskih turistov v EU pa so gostje iz ZDA in Ruske federacije.** Njihov delež nočitev je v letu 2015 bil 13,3% (tretjina od preostalih 40%). V Sloveniji je struktura prenočitev tujih turistov bistveno drugačna, tako da je delež turistov iz teh dveh držav velesil znatno manjši in skupaj znaša le 5,9%, kar je za več kot polovico manj od evropskega povprečja (ruski gosti ustvarijo pri nas 3,42% tujskih prenočitev in gostje iz ZDA 2,47%). To obenem pomeni, da ima slovenski turizem še veliko možnosti za razvoj in preboj na teh dveh velikih trgih.

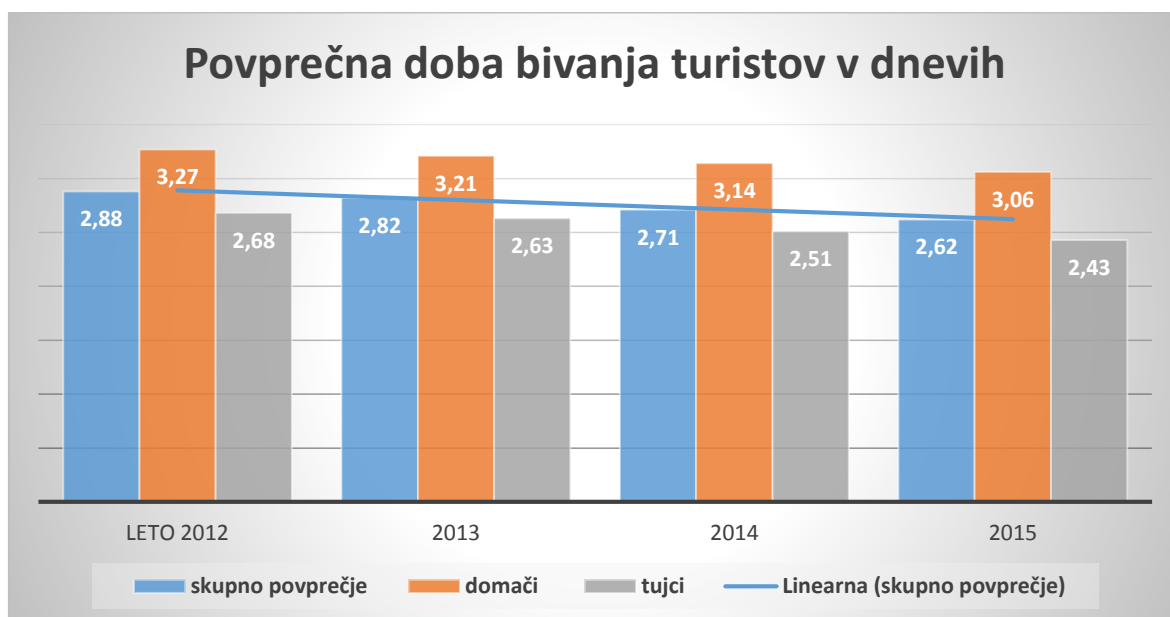
Evropski statistični urad EUROSTAT ugotavlja, da je **turizem v Evropi večinoma sezonskega značaja**, saj so štirje poletni meseci v letu 2015 (junij, julij, avgust in september) prispevali več kot polovico vseh prenočitev gostov (51,9%) na letni ravni. **Slovenija pri tem nikakor ne odstopa** in je v teh štirih mesecih ustvarila 51,8% vseh prenočitev v letu 2015. **V Evropi (28 držav) je v povprečju višek turistične sezone v mesecu avgustu**, ki prispeva največ prenočitev turistov od vseh dvanajst mesecev v letu. Prav **enako se dogaja tudi v Sloveniji**. V avgustu 2015 smo v Sloveniji imeli 1.789.727 prenočitev, na drugem mestu je po uspešnosti bil mesec julij z 1.529.571 nočitev in na tretjem mestu junij z 974.724 prenočitev gostov. **Zasedenost hotelskih ležišč v mesecu avgustu** je v EU najvišja (za leto 2015 je bila v povprečju 64,1%), medtem ko je bila zasedenost v Sloveniji še nekoliko višja, in sicer 71,3%. Boljšo zasedenost hotelskih ležišč od Slovenije na višku turistične sezone v tem mesecu je imelo le pet držav: Ciper (97,2%), Hrvaška (97,1%), Malta (87,6%), Španija (81,9%) in Portugalska (73,4%). To pomeni, da tudi v tem segmentu Slovenija ima še rezerve in možnosti za doseganje boljšega trženja.

2. TREND SPREMINJANJA DOBE BIVANJA GOSTOV

Kljub temu, da delež turističnega obiska domačih gostov še vedno upada v primerjavi z deležem tujskih gostov, je **povprečna doba bivanja domačih turistov že vsa leta daljša od povprečne dobe bivanja tujih gostov**, kar pomeni, da so domači turisti v tem pogledu boljši gostje. Obe skupini gostov pa iz leto v leto imajo krajši čas bivanja v istih nastanitvenih obratih. To je razvidno iz tabel in grafov na slikah štev. 5, 6, 7 in 8.

Povprečna doba bivanja domačih in tujih gostov				
	Leto 2012	Leto 2013	Leto 2014	Leto 2015
Skupaj	2,88 dni	2,82 dni	2,71 dni	2,62 dni
Domači turisti	3,27 dni	3,21 dni	3,14 dni	3,06 dni
Tuji gostje	2,68 dni	2,63 dni	2,51 dni	2,43 dni

Slika št. 5: Tabelarni prikaz povprečne dobe bivanja turistov v Sloveniji v zadnjih štirih letih

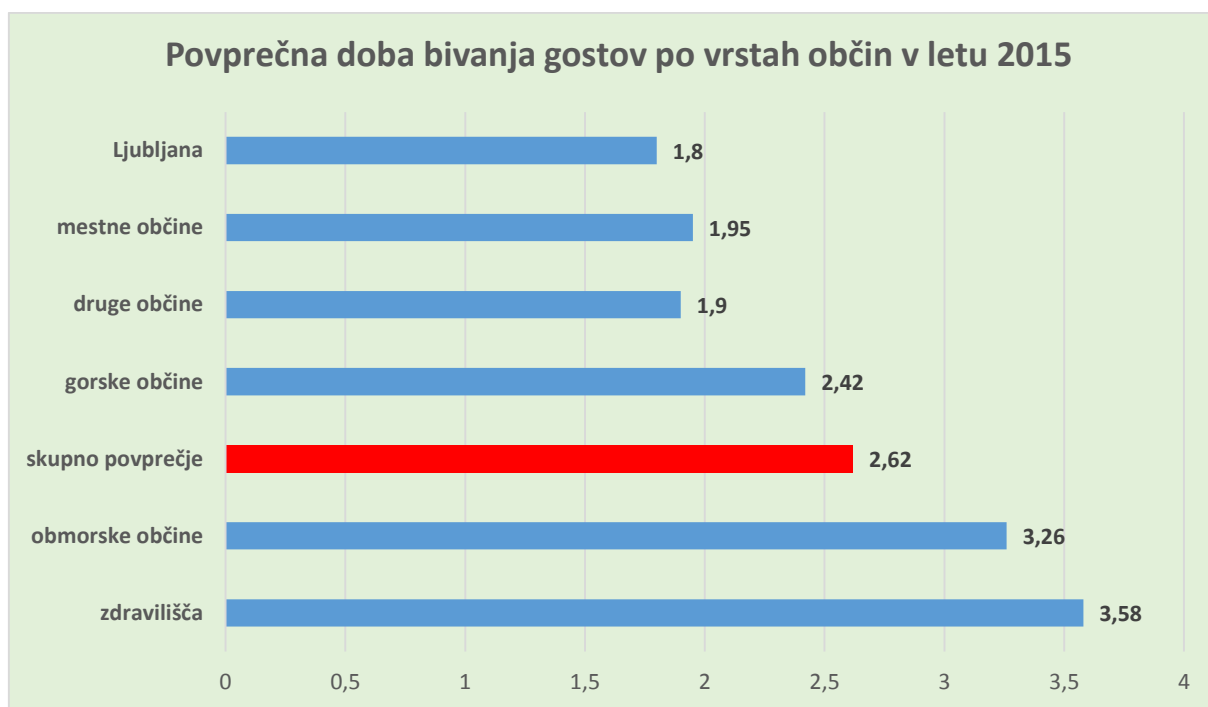

Slika št. 6: Grafični prikaz povprečne dobe bivanja turistov v Sloveniji v letih od 2012 do 2015

Z leti je opazen trend krajšanja časa bivanja gostov, ki se je z 3,4 dni v letu 2000 zmanjšal na 3,2 dni v letu 2005 in še naprej na 3 dni v letu 2009. Povprečna doba bivanja gostov je v letu 2013 bila 2,82 dni, v letu 2014 = 2,71 dni, lansko leto pa 2,62. **Najdlje časa se turisti zadržujejo v zdraviliščih in zatem v obmorskih občinah.** Najmanj časa se turisti zadržujejo v Ljubljani in v ostalih mestnih občinah (manj kot dva dneva). Prav tako je njihovo bivanje kratko v *drugih občinah*, ki niso značilno turistične (kot so npr. zdraviliške, obmorske, mestne ali gorske).

Leto	Skupaj dni	Zdraviliške občine	Obmorske občine	Gorske občine	Ljubljana
2000	3,40	4,9	4,0	3,0	2,0
2005	3,20	4,3	3,7	2,9	1,8
2009	3,00	4,0	3,6	2,8	1,9
2011	2,91	3,92	3,49	2,67	1,86
2012	2,88	3,93	3,43	2,62	1,86
2013	2,82	3,82	3,45	2,62	1,88
2014	2,71	3,70	3,29	2,52	1,81
2015	2,62	3,58	3,26	2,42	1,80

Slika št. 7: Povprečna doba bivanja gostov v dnevih po najpomembnejših vrstah občin v zadnjih 15-ih letih

Slika št. 8: Grafični prikaz povprečnega števila dni bivanja gostov v dnevih po vrstah občin v letu 2015

Nenehno krajšanje dobe bivanja gostov je odraz sodobnih turističnih trendov, ki se kažejo v načrtovanju več krajših potovanj namesto le enega daljšega dopusta na leto. Sodobni turist bi rad videl čim več krajev in obiskal čim več turističnih atrakcij namesto da bi le enkrat na leto poležaval na plaži. Trend skrajševanja časa bivanja gostov po vrstah občin je razviden iz tabele na sliki številka 7 in iz grafa na sliki številka 8.

Vrsta nastanitvenega obrata	Povprečna doba bivanja gostov
Vsi obrati skupaj	2,62 dni
1. Apartmaji	3,37 dni
2. Kampi	3,20 dni
3. Zasebne sobe	2,66 dni
4. Hoteli	2,57 dni
5. Turistične kmetije	2,25 dni
6. Mladinski hoteli	1,92 dni

Slika št. 9: Tabela s povprečno dobo bivanja gostov po vrstah nastanitvenih obratov v letu 2015

Če pogledamo podatke o trajanju bivanja gostov v različnih vrstah nastanitvenih objektov, opazamo, da **najdaljšo povprečno dobo bivanja od vseh nastanitvenih obratov imajo turisti v apartmajih** – ta znaša 3,37 dni; **takoj za njimi so kampi** s 3,2 dni. Po trajanju bivanja gostov kampom sledita nastanitve pri sobodajalcih z 2,66 in nastanitve v hotelih 2,57 dni (v letu 2014 je bilo 2,66). Najkrajši čas bivanja turistov je v mladinskih hostlih (1,92 dni). Nadpovprečen čas

bivanja imajo torej turisti v apartmajih, v kampih in pri zasebnikih, medtem ko podpovprečen čas bivanja imajo turisti v hotelih, na turističnih kmetijah in v mladinskih hostlih. Razvidno iz tabele na sliki števil. 9 in grafa na sliki števil. 10.

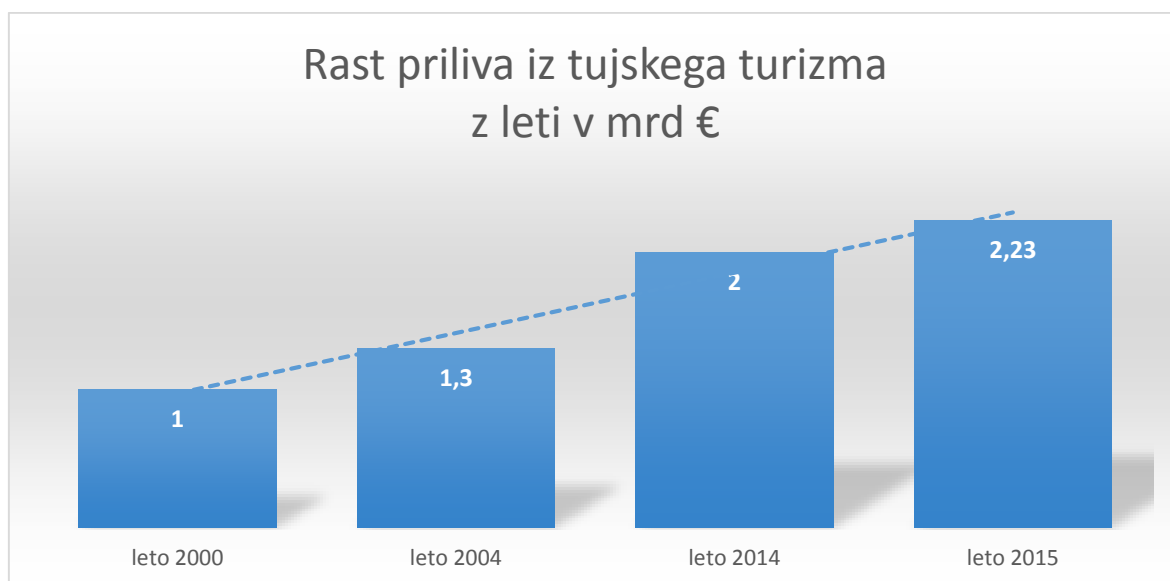

Slika št. 10: Graf s povprečno dobo bivanja gostov po vrstah nastanitve v letu 2015

3. FINANČNA STATISTIKA TURISTIČNIH POTOVANJ V LETU 2015

Po podatkih Banke Slovenije smo **ustvarili znatno rast prilivov iz naslova izvoza potovanj v letu 2015. Le-ti so bili višji za 8,8%** v primerjavi z letom prej (v letu 2014 so bili višji le za 0,3%). **Vrednost izvoza potovanj še nikoli ni bila tako visoka kot v letu 2015.** Lani so se zvišali prilivi tako iz naslova zasebnih kot tudi poslovnih potovanj. Tuji turisti so v preteklem letu v Sloveniji potrošili **2,2 milijardi €** ali natančno 2.236.858.000 €; medtem ko so slovenski turisti v tujini porabili 808.367.000 €, kar je 10,4% več kot leta 2014, in kaže na višjo kupno moč domačega prebivalstva (po nekaj letih upadanja). Ko od porabe tujih turistov pri nas odštejemo porabo domačega prebivalstva na turističnih potovanjih v tujini, dobimo **pozitiven saldo v višini 1.428.490.000 €** (v predlanskem letu je bil 1,3 milijarde €). Turistični uvoz predstavlja le slabih 36% turističnega izvoza.

Ko pogledamo podatke o prilivih iz tujskega turizma pred dobrim desetletjem, opazamo bistveno rast. Tako so v letu 2004 tuji turisti v Sloveniji porabili 1,3 milijarde €, (danes pa 2,2 milijardi €). V letu 2000 pa smo sploh prvič preseгли 1 milijardo € priliva iz tujskega turizma. Podatki nedvomno povedo o **konstantni rasti turističnega prometa in o rasti pomena turistične panoge za slovensko gospodarstvo.** Razvidno iz grafičnega prikaza na sliki števil. 11.

Slika št. 11: Grafični prikaz naraščanja priliva iz turističnega izvoza po letih

SURS je objavil tudi podatke o **rasti prihodkov** iz storitvenih dejavnosti v letu 2015. **Gostinstvo je imelo indeks rasti +4,3%, turistične agencije pa +3,6% v primerjavi z letom 2014.** Povprečna rast indeksa prihodkov za vse storitvene dejavnosti je bila +3,8%. Iz primerjave podatkov za zadnjih pet let (2010-2015) pa je gostinstvo ustvarilo indeks rasti v višini +10,3%, medtem ko so organizatorji potovanj in z njimi povezane turistične agencije imele upad indeksa za -17%. Povprečna rast prihodkov za vse storitvene dejavnosti v zadnjih petih letih pa je bila +6,7%. Iz teh podatkov je razviden prispevek turizma k rasti **gostinstva, ki je nadpovprečno raslo v primerjavi z ostalimi storitvenimi dejavnostmi pri nas v celotnem petletnem obdobju.** Velik upad indeksov prihodkov pri turističnih agencijah v petletnem obdobju pa je med drugim posledica tudi vse številčnejših individualnih spletnih aranžmajev posameznikov, posebej pri mlajši populaciji in posledic ekonomske recesije domačega trga v preteklem petletnem obdobju.

4. TURISTIČNI OBISK PO VRSTAH OBČIN

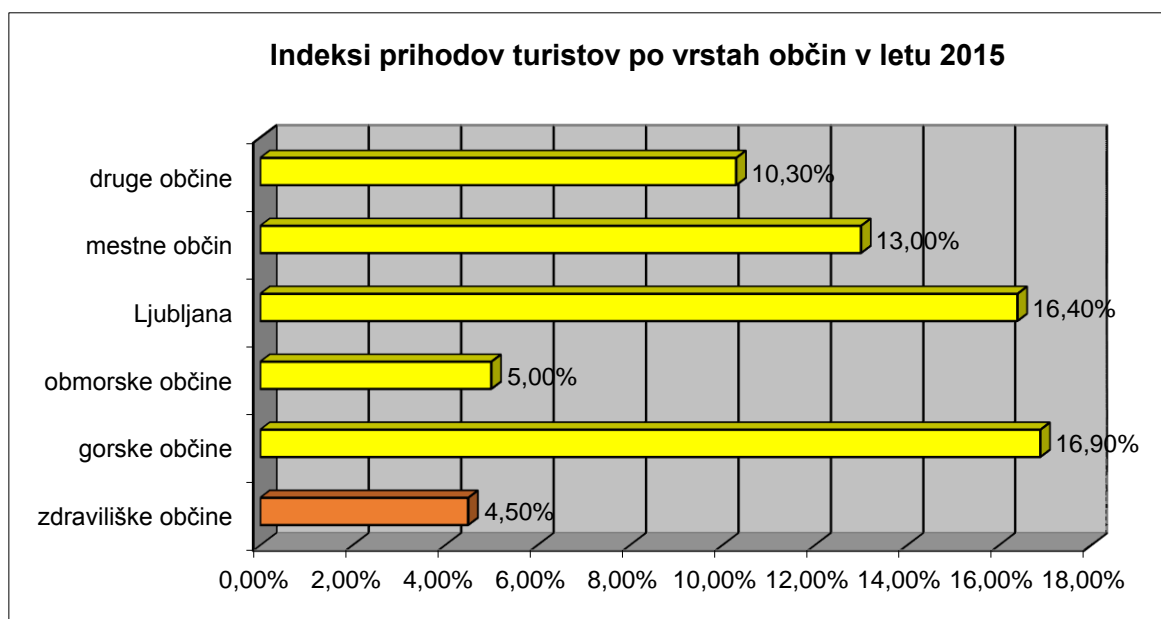
Podatki o turističnem obisku v letu 2015 po vrstah turističnih občin kažejo na **najvišjo rast prihodov turistov v gorskih občinah (za + 16,9%) in v Ljubljani (za +16,4%).** Najslabše so se odrezala zdravilišča, katerih je rast indeksa prihodov turistov vendarle bil za +4,5% višji od leta poprej. Zdraviščem se vsekakor pozna upad prihodov gostov iz Ruske federacije (za -22,4%), ki v termah radi bivajo in kar je še bolj pomembno, imajo najdaljšo dobo bivanja od vseh tujih turistov (5,11 dni). Gorskim občinam pa se pozna, da so v sezoni 2014 utpele padec prihodov gostov zaradi izredno deževnega poletja in so zato njihovi indeksi rasti lani bili precej boljši, saj je tudi vreme bilo izredno naklonjeno ljubiteljem gorskega sveta. Ljubljani se pozna, da je glavno mesto sredi Evrope in kot takšna magnet za turiste iz celega sveta. Glede na dejstvo, da so **gorske občine imele največje število gostov (več kot 982 tisoč, merjeno v prihodih), lahko sklepamo, da so vendarle turistično najbolj atraktivne.** (Razvidno iz tabelarnega prikaza na sliki števil. 12 in grafičnega prikaza na sliki števil.13).

	Prihodi I-XII 2015	Indeks <u>I-XII 2015</u> I-XII 2014	Prenočitve I-XII 2015	Indeks <u>I-XII 2015</u> I-XII 2014
Skupaj	3.811.324	110,8	10.016.494	107,7
Vrste občin				
Zdravilišča	841.830	104,5	3.016.478	101,1
Gorske občine	982.075	116,9	2.384.083	112,5
Obmorske občine	645.509	105	2.107.026	104
Ljubljana	648.240	116,4	1.168.178	115,7
Mestne občine	351.698	113	688.746	112,8
Druge občine	310.082	110,3	651.983	109,6

Slika šte. 12: Prihodi in prenočitve turistov po vrstah občin v letu 2015

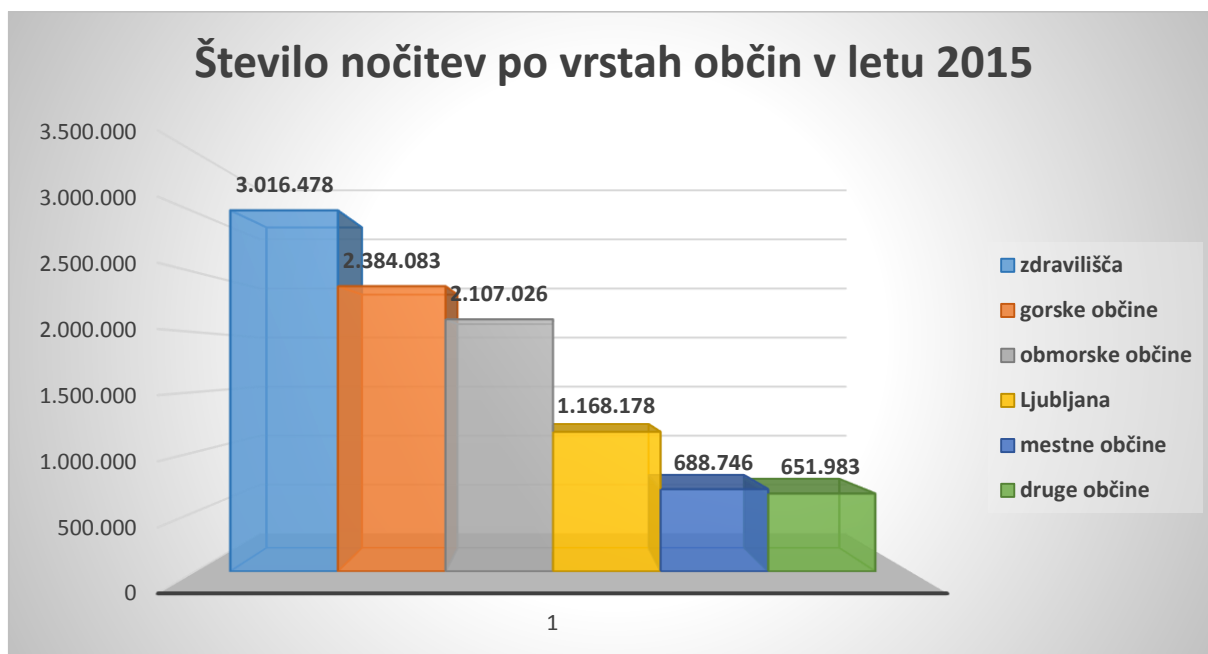
(Vir: SURS, prirejeno na TGZ po začasnih podatkih, ko so bili objavljeni dne 25.2.2016)

Čeprav so najnižji indeks rasti prihodov turistov imela zdravilišča (+4,5%), pa so kljub temu z 841 tisoč turistov številčno gledano na drugem mestu, takoj za gorskimi občinami, ki so z 982 tisoč prihodov turistov in najvišjim indeksom rasti na prvem mestu. Na tretjem mestu se je s fizičnim številom gostov prvič povzpela Ljubljana (648 tisoč), tako da so se tokrat obalne občine uvrstile šele na četrtem mestu. Zdraviliške občine so zabeležile tudi najnižji indeks rasti števila prenočitev, (le za +1,1%), ki pa je vendar rast in ne upad. **Kljub najnižjem indeksu rasti so zdravilišča še vedno zmagovalci, ko gre za ustvarjeno število prenočitev. Lani so zdraviliške občine presegle 3 milijonov nočitev (3.016.478).** Po številu prenočitev sledijo gorske občine z 2,3 mio in na tretjem mestu obalne občine 2,1 mio. **Najvišje indekse rasti nočitev so imele mestna občina Ljubljana (+15,7%), potem ostale mestne občine (+12,8%) in gorske občine (+12,5%).** Prestolnica je že drugo leto zaporedoma presegla magično število milijona nočitev turistov (tokrat 1.168.178). Razvidno iz tabelarnega prikaza na sliki šte. 12 in grafičnih prikazov na slikah šte.14 in 15.

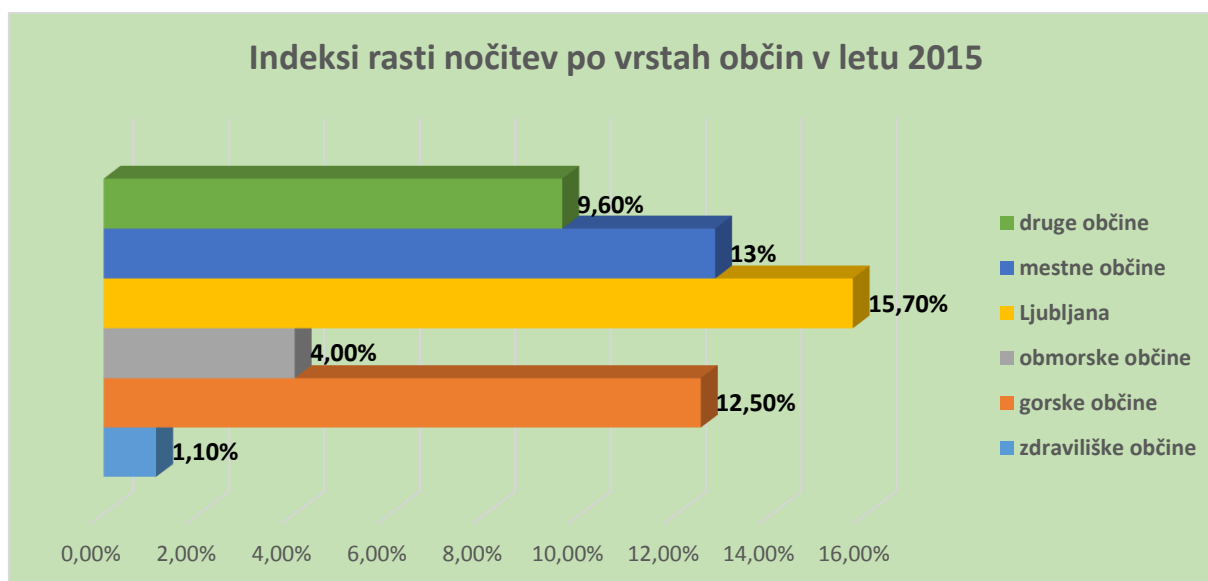

Slika št. 13: Indeksi rasti prihodov turistov po vrstah občin v letu 2015

Obmorske občine so lani povečale obisk za +5%, prenočitve pa za +4% v primerjavi z letom 2014. Odlične indekse rasti tako prihodov (+10,3%) kot prenočitve (+9,6%) so zabeležile *druge občine*, ki niso tipično turistične, kar je kazalec zanimanja turistov za celotno deželo (tudi za odročne pa vendarle privlačne kraje) in ne zgolj za dobro znane turistične atrakcije in mesta. (Vse je razvidno v tabeli na sliki št. 12 in na grafičnih prikazih na slikah števil 13, 14 in 15.)

Slika števil. 14: Število prenočitvev turistov po vrstah občin v letu 2015

Slika št. 15: Indeksi rasti nočitev turistov po vrstah občin v letu 2015

5. TURISTIČNI OBISK PO VRSTAH TURISTIČNIH OBRATOV

Turistična statistika po vrstah nastanitvenih obratov pokaže, da je **največ prihodov in nočitev turistov bilo lani zabeleženih v hotelih**, več kot 2,4 mio gostov, ki so ustvarili **več kot 6,1 mio nočitev** (lani 5,8 mio). **Indeks rasti prihodov gostov v hotelih je bil lani za +9,5%** višji kot leto poprej, medtem ko je indeks rasti njihovih **prenočitev bil višji za +5,6%**. **Na drugem mestu so tako po prihodih (420 tisoč gostov) kot po številu prenočitev (1,3 mio) kampi. Indeksi rasti v kampih so bili lani znatno višji kot pri hotelih**, in sicer za +12,6% merjeno v prihodih in za +10,3% merjeno v nočitvah turistov. (Razvidno iz tabele na sliki številka 16.)

	Prihodi I-XII 2015	Indeks I-XII 2015 I-XII 2014	Prenočitve I-XII 2014	Indeks I-XII 2015 I-XII 2014
Skupaj	3.811.324	110,8	10.016.494	107,2
Vrste nastanitve				
Hoteli	2.402.896	109,5	6.182.376	105,6
Moteli	8.693	117	12.226	119,9
Penzioni	84.736	110,7	173.297	108,4
Gostišča	66.687	106,7	131.637	109,8
Prenočišča	37.697	88,4	83.528	93,8
Apartmenti	172.234	109,6	581.186	106
Kampi	420.195	112,6	1.344.658	110,3
Turistične kmetije	47.033	112,3	106.086	109,3
Mladinski hostli	139.337	135,7	267.824	133,2
Zasebne sobe, APP in hiše	177.650	119,6	473.749	114,4
Planinski domovi in kočice	72.129	130,7	93.565	121,6
Delavski in mladinski počitniški domovi	127.128	102,6	432.998	101,8
Druge nastanitve (lovske k.)	5.602	179,1	15.872	163,7
Marine	49.307	100,3	117.492	97,8

Slika št. 16: Prihodi in prenočitve turistov po vrstah nastanitvenih objektov v letu 2015

(Vir: SURS, prirejeno na TGZ po začasnih podatkih, ko so bili objavljeni dne 25.2.2016)

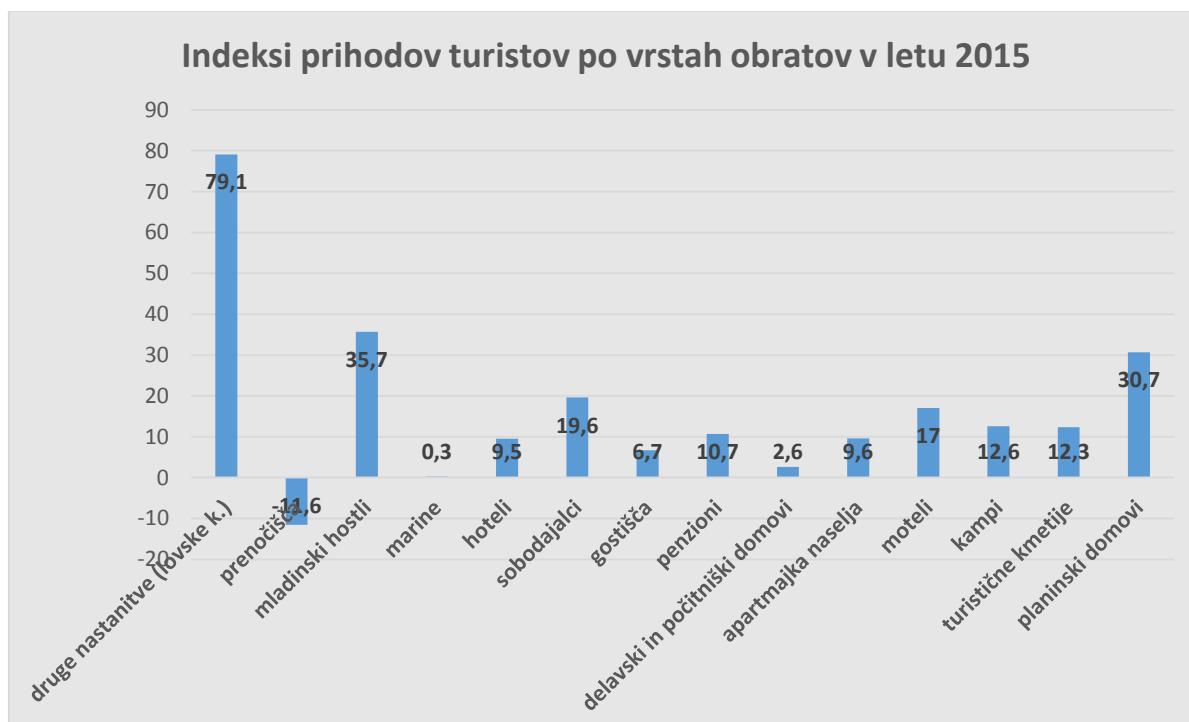
Med preostale večje ponudnike med nastanitvenimi obrati se uvrščajo apartmaji (v apartmajskih naseljih) s 581 tisoč nočitev, sobodajalci s 473 tisoč nočitvami ter delavski počitniški domovi s 432 tisoč nočitev. Dober podatek je, da v Sloveniji največji delež prenočitev prispevajo hoteli kot najdražje nastanitve. (Npr. v sosednji Hrvaški* so na prvem mestu sobodajalci, medtem ko so se hotelske nastanitve s 30% deležem lani pri njih prvič prebile na drugo mesto.) Delež hotelskih nočitev na letni ravni je pri nas bil lani 61,7%; delež nočitev, ki so jih prispevali kampi je bil 13,4%; apartmaji so prispevali 5,8% delež; sobodajalci 4,7%; delavski počitniški domovi 4,3% delež. Vse je razvidno iz tabele in grafov na slikah številka 16, 17, 18 in 19.

*Na Hrvaškem so slovenski turisti drugi najpomembnejši gosti, ki prispevalo več kot 10% delež vseh nočitev ali več kot 7 mio.

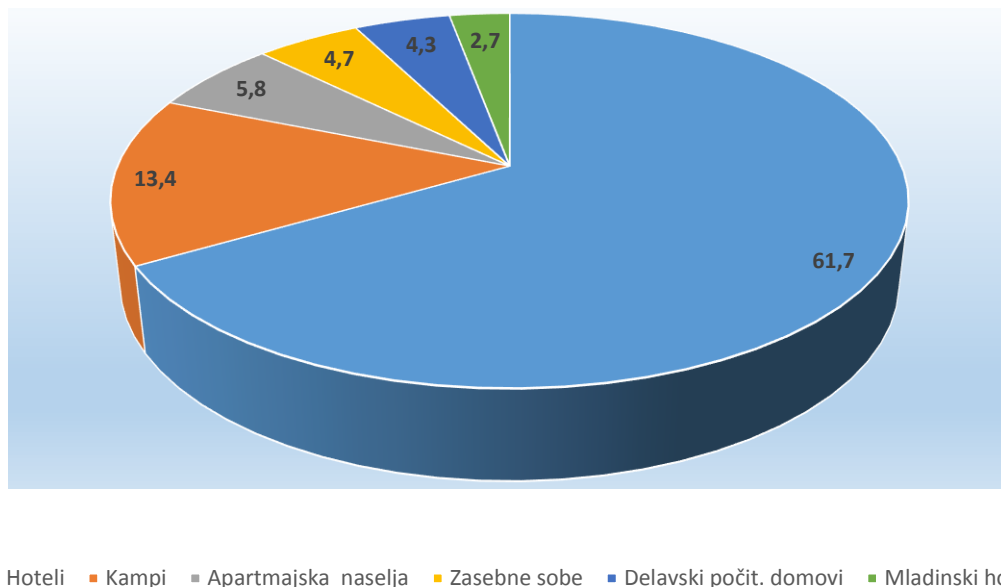
Slika št. 17: Število prenočitvev turistov po vrstah nastanitve v letu 2015

V zadnjih letih **nenehno narašča odstotek nočitev, ki ga na letni ravni v strukturi gostov prispevajo mladinski hostli**. Lani je bil 2,7%; vse ostale vrste nastanitve prispevajo okrog 1% (malo več ali malo manj). **Največje indekse rasti so v letu 2015 imele prav tiste vrste nastanitve, katerih so deleži nočitev v strukturi najnižji oziroma neznatni**. To so bile *druge nastanitve* (npr. lovske kočice, ki zadnja leta dobivajo na pomenu z organizacijo opazovanja medvedov s pomočjo evropskih sredstev za ohranjanje njihovih habitatov), planinski domovi in mladinski hostli. Nobeni od teh vrst nastanitve se ni treba kategorizirati, kar obenem pomeni, da so skromnejše in predvsem cenovno ugodnejše za turiste.

Slika št. 18: Kazalci rasti prihodov turistov po izbranih vrstah nastanitve v letu 2015

Struktura nočitev gostov po vrstah nastanitve v letu 2015

Slika št. 19: Struktura nočitev gostov po najpomembnejših vrstah nastanitev v letu 2015

Te zanemarljive deleže nočitev v skupnem seštevku na letni ravni ustvarijo naslednje vrste nastanitvenih obratov: moteli (0,1%), prenočišča (0,8%), planinski domovi in kočje (0,9%), turistične kmetije (1,1%), marine (1,2%), drugi nastanitveni objekti (npr. lovske kočje 1,2%), gostišča (1,3%) in penzioni (1,7%).

Indeksi rasti nočitev po vrstah obratov v letu 2015

Slika št. 20: Kazalci rasti nočitev gostov po vrstah nastanitev v letu 2015

6. TURISTIČNI OBISK PO DRŽAVAH V LETU 2015 IN SPREMINJANJE TURISTIČNIH TOKOV

	TURISTIČNI OBISK v letu 2015	Število prihodov gostov	Indeks 2015/2014	Število prenočitev gostov	Indeks 2015/14	Povpreč. število dni bivanja	Delež nočitev v celotni strukturi nočitev v %
	Skupaj	3.811.324	110,8	10.016.494	107,2	2,62	
	Domači	1.190.853	109,3	3.646.230	106,3	3,06	36,4
	Tuji	2.620.471	111,6	6.370.264	107,7	2,43	63,6
	iz držav Evropske unije	1.889.777		4.694.174		2,48	46,86
1	iz Italije	474.071	108,7	1.028.682	108,8	2,17	10,26
2	iz Avstrije	277.958	105,9	762.661	102,3	2,74	7,61
3	iz Nemčije	270.926	112	723.015	108,7	2,66	7,21
4	iz Hrvaške	133.529	113,1	311.453	112	2,33	3,11
5	iz Nizozemske	82.182	108,5	293.652	103,5	3,57	2,93
6	iz Združ. kraljestva	88.896	123	261.858	117,6	2,94	2,61
7	iz Madžarske	79.097	111,9	200.086	110,1	2,52	1,99
8	iz Češke republike	74.270	110,5	184.330	111,3	2,48	1,84
9	iz Francije	79.581	110,2	165.078	108,6	2,07	1,64
10	iz Belgije	53.346	109,8	161.237	100,2	3,03	1,61
11	iz Poljske	59.502	111,7	130.962	112,5	2,02	1,30
12	iz Španije	35.595	118,8	73.791	117,2	2,07	0,73
13	iz Slovaške	27.769	113,8	67.569	113,1	2,43	0,67
14	iz Romunije	29.800	119,8	60.624	121,8	2,03	0,60
15	iz Bolgarije	29.263	105,3	43.987	105,8	1,50	0,44
16	iz Švedske	18.857	115,1	43.432	109,8	2,30	0,43
17	iz Danske	14.398	100,2	43.419	100,7	3,01	0,43
18	iz Finske	15.099	140	28.697	141,1	2,62	0,39
19	iz Irske	10.580	106,4	20.334	111,4	2,71	0,28
20	z Malte	4.609	146	21.220	153,5	4,60	0,21
21	iz Portugalske	8.058	125,6	15.815	105	1,96	0,16
22	iz Grčije	7.481	85,7	14.790	92	1,98	0,14
23	iz Litve	4.694	150,5	12.055	170	2,56	0,12
24	iz Estonije	3.351	124,8	9.901	148,8	2,95	0,09
25	iz Latvije	4.288	118,1	9.556	109,2	2,22	0,09
26	iz Luksemburga	1.748	101	3.821	98,9	2,18	0,03
27	s Cipra	829	77	2.149	72,2	2,59	0,02

Slika št. 21: Tabelarni prikaz prihodov in nočitev gostov iz držav članic EU v letu 2015, njihovo povprečno bivanje v dnevih in njihov delež v celotni strukturi vseh nočitev (na letni ravni) Vir: SURS, izračunano in prirejeno na TGZ po začasnih podatkih, ko so bili objavljeni dne 25.2.2016

Podatki o turističnem obisku iz prvih treh najpomembnejših izvornih držav: Italije, Avstrije in Nemčije pokažejo indekse rasti tako prihodov kot tudi nočitev turistov v letu 2015. **Italijani so**

naši najštevilčnejši gosti in so lani ustvarili za +8,7% več prihodov ter za +8,8% več prenočitev kot leto poprej (v letu 2014 je njihov indeks rasti prenočitev bil le +3,6%). Turistov iz Italije je bilo daleč največ: merjeno s številom prenočitev so lani presegli milijon, kar je dober deset odstotni delež vseh ustvarjenih nočitev skupaj na letni ravni (10,26%). Sosedji **Italijani so edina skupina tujih gostov, ki pri nas preseže milijon nočitev na letni ravni** (leto pred tem so imeli 962 tisoč nočitev).

Druga najpomembnejša izvorna država je za nas Avstrija z več kot 762 tisoč nočitvami (kar je 7,61% delež vseh nočitev). **Tudi turisti iz sosednje Avstrije so lani zabeležili stopnje rasti prihodov (za + 5,9%) in nočitev (za +2,3%).** Njihovi indeksi rasti so nižji od italijanskih gostov in nižji od pred lanskoletnih (ko so njihove nočitve zrasle za +7,7%). **Nemčija** je s 723 tisoč nočitvami in **8,7% indeksom rasti** (leto pred tem pa le +0,7%) ter 7,2% deležem v strukturi vseh nočitev **naš tretji najpomembnejši izvorni trg.** Lani so gostje iz Nemčije ustvarili za +12% več prihodov (predlani + 3,1%). **Turisti iz teh treh prvih izvornih držav skupaj tvorijo dobro četrtno (25%) vseh prenočitev gostov.** (Razvidno iz tabelarnega prikaza podatkov na sliki števil. 21.)

Pri tem je treba vedeti, da je **pred dobrim desetletjem delež prenočitev gostov iz teh treh najpomembnejših trgov bil duplo večji** oziroma 51,6% (Italijani so imeli 18% delež nočitev, Nemci 17,7% in Avstrijci 15,9%). Glede na to, da smo v letu 2004 imeli 7,5 mio nočitev in lani 10 mio, smo očitno kljub izgubi deleža iz treh najpomembnejših tujih trgov pridobili še dosti več gostov iz drugih držav. Samo ta **podatek nam jasno pokaže spreminjanje turističnih tokov v Sloveniji in v celem svetu,** saj smo pridobili turiste iz držav iz drugih celin, katerih so rasti indeksov nočitev v primerjavi s preteklim desetletjem ogromni.

Tako je npr. **delež nočitev turistov iz ZDA v zadnjem desetletju zrastel za slabih 60%** (v letu 2004 so ustvarili 90 tisoč nočitev, lani več kot 157 tisoč); **prav tako delež nočitev gostov iz Izraela** (88 tisoč v l. 2004 in lani 171 tisoč); medtem ko so **turisti iz Avstralije imeli še višji indeks rasti nočitev (65%), iz Japonske celo za več kot 360%.** Podatkov o obisku turistov iz Kitajske ali Koreje takrat sploh nismo posebej spremljali, ker jih je bilo premalo.

Če pogledamo podatke o povprečnem času bivanja turistov iz držav članic EU opazamo, da poleg domačih gostov, ki ustvarijo nadpovprečno dobo bivanja, se prav tako nekoliko **nadpovprečno pri nas zadržujejo turisti iz Avstrije (2,74 dni), Nemčije (2,66 dni), Nizozemske (3,57 dni),** Malte (4,6 dni), Belgije (3 dni), Združenega kraljestva (2,9 dni) in iz Danske (3 dni). (Razvidno iz podatkov v tabeli na sliki števil. 21.)

Od vseh ostalih držav je **nadpovprečna doba bivanja turistov iz Rusije, ki je rekordnih 5,11 dni** (leto pred tem pa je bila 5,7 dni). Nadpovprečno število dni bivanja so v letu 2015 ustvarili **tudi turisti iz Izraela (3,4 dni) in Ukrajine (2,92 dni).** Ostali turisti se večinoma zadržujejo manj časa (podpovprečno) v slovenskih nastanitvenih obratih. (Razvidno iz tabelarnih prikazov podatkov na sliki števil. 22). Čeprav se v povprečju doba bivanja gostov iz vseh držav iz leto v leto zmanjšuje, se dogajajo tudi izjeme. Tako so v primerjavi z desetletjem prej turisti iz Izraela podaljšali dobo bivanja pri nas iz 2,5 na 3,4 dni, prav tako gosti iz Nove Zelandije (iz 1,7 na 2 dneva).

Rast števila nočitev gostov smo lani beležili iz velike večine držav. Redke izjeme upada indeksov nočitev so opazne le iz treh držav članic EU, in sicer iz Luksemburga (-1,1%), Grčije (-8%) in iz Cipra (-27,8%), vendar so njihovi deleži v strukturi vseh prenočitev popolnoma zanemarljivi (vse skupaj prispevajo komaj dober promile prenočitev).

TURISTIČNI OBISK V letu 2015	Število prihodov gostov	Indeks 2015/14	Število prenočitev gostov	Indeks 2015/14	Povpreč. število dni bivanja	Delež nočitev v celotni strukturi nočitev v %
Skupaj	3.811.324	110,8	10.016.494	107,2	2,62	
Domači	1.190.853	109,3	3.646.230	106,3	3,06	36,4
Tuji	2.620.471	111,6	6.370.264	107,7	2,43	63,6
iz drugih evropskih držav	297.895		828.621		2,78	8,27
iz Ruske federacije	42.633	77,6	217.986	69,6	5,11	2,17
iz Srbije	84.885	106	215.751	106,9	2,54	2,15
iz Švice	42.032	113,8	87.959	110,5	2,09	0,87
iz Bosne in Hercegovine	36.726	112,4	82.245	109,6	2,23	0,82
iz Ukrajine	22.030	102,2	64.381	96	2,92	0,64
iz Turčije	15.965	111,7	31.524	108,6	1,97	0,31
iz Makedonije	14.386	110,7	30.096	110,4	2,09	0,30
iz Norveške	9.387	130,5	23.627	135,2	2,51	0,23
iz Črne Gore	9.371	116	20.503	117,2	2,18	0,20
z Islandije	2.180	122,7	6.940	129,9	3,18	0,06
iz drugih evropskih držav	18.300	104,8	47.609	98,8	2,60	0,47
iz drugih kontinentov	432.810		827.710		1,91	8,26
iz Izraela	50.414	131,8	171.608	131,7	3,40	1,71
iz Združenih držav Amerike	71.358	113,3	157.420	112,9	2,20	1,57
iz Južne Koreje	92.021	149,1	99.275	146,7	1,08	0,99
iz Japonske	37.002	90,9	55.343	92,1	1,49	0,55
iz Kitajske	37.234	156,3	53.617	149,3	1,44	0,53
iz Avstralije	26.102	115,3	48.618	117,2	1,86	0,48
iz Kanade	14.828	115,6	30.953	113,3	2,08	0,30
iz Brazilije	10.480	112,1	20.432	107,8	1,95	0,20
z Nove Zelandije	4.704	133,3	9.825	138,3	2,08	0,09
iz Južne Afrike	2.205	126,3	4.250	120,2	1,93	0,04
iz drugih azijskih držav	69.605	110,4	135.845	112,3	1,95	1,35
iz drugih držav J. in Sr. Amerike	12.397	157	26.452	135,8	2,13	0,26
iz drugih afriških držav	4.158	113,9	13.532	105,7	3,25	0,13
iz drugih držav Oceanije	266	56,6	484	39,2	1,82	0,00
iz drugih držav Srednje Amerike	36	156,5	56	136,6	1,55	0,00

Slika štev. 22: Tabelarni prikaz prihodov in prenočitev turistov iz drugih evropskih držav izven EU in iz drugih kontinentov v letu 2015

(Vir: SURS, izračunano in prirejeno na TGZ po nepopolnih začasnih podatkih, ki so bili objavljeni dne 25.2.2016)

Med državami izven Evropske unije smo prav tako zabeležili upad indeksov prenočitev iz treh trgov, ki pa so za slovenski turizem pomembni. To so Ruska federacija, (-30,4%), Japonska (-7,9%) in Ukrajina (-4%). Vzroki za manjši obisk turistov iz Rusije in Ukrajine so politični in se vlečejo še iz pred-predhodnega leta, medtem ko so gosti iz Japonske v predlanskem letu 2014 imeli izredno visoke stopnje rasti (+13,4% merjeno v prenočitvah), zato je njihov lanski upad relativen (in je glede na leto 2013 še vedno višji za +5,5%). **Upad ruskih gostov skoraj za tretjino je za slovenski turizem (posebej za zdravilišča) veliko bolj pomemben v pričo dejstev, da so odlični potrošniki in da imajo najdaljšo dobo bivanja od vseh skupin turistov**

v Sloveniji.

Iz tabelarnega prikaza podatkov na sliki števil 23 je razvidnih **najpomembnejših prvih petnajst držav, ki prispevajo največje deleže nočitev tujih gostov** na letni ravni. Za že omenjenimi prvimi tremi državami (Italijo, Avstrijo in Nemčijo) se je na četrto mesto lani prebila Hrvaška s 3,1% deležem, zanjo Nizozemska z 2,9% deležem, sledijo Velika Britanija z 2,6% deležem ter Rusija in Srbija s po 2,1% vsaka. Za temi osmimi državami, od katerih vsaka ima vsaj več kot 2% delež v strukturi vseh nočitev na letni ravni, se uvršča še sedem izvornih trgov. To so države, ki pa prispevajo vsaj več kot 1% delež prenočitev na letni ravni. To so Madžarska, Češka, Izrael, Francija, Belgija, ZDA in Poljska. Od vseh 15 naštetih držav le Izrael in ZDA niso z evropske celine. Razvidno iz tabele in grafa na slikah 23 in 24.

Delež ustvarjenih nočitev gostov iz držav članic EU v letu 2015 je znašal 46,86% in se je zvišal za 8% v primerjavi z letom 2014. Prav tako se je povečalo število prihodov gostov za 10,6% iz teh držav: lani smo našteali milijon in 890 tisoč turistov iz držav članic EU v primerjavi z npr. 1,5 mio gostov v letu 2013. (Razvidno iz podatkov v tabeli na sliki števil 21.)

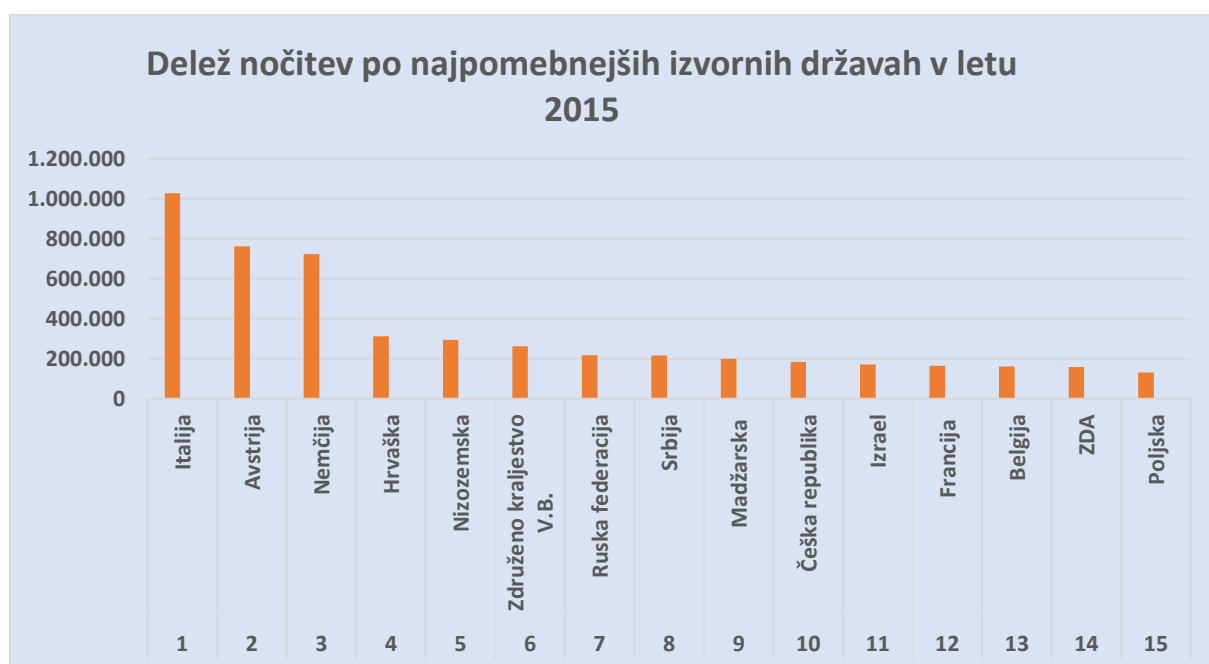
	Izvorna država	Število nočitev	Delež nočitev v %
1	Italija	1.028.682	10,26%
2	Avstrija	762.661	7,61%
3	Nemčija	723.015	7,21%
4	Hrvaška	311.453	3,11%
5	Nizozemska	293.652	2,93%
6	Združeno kraljestvo V.B.	261.858	2,61%
7	Ruska federacija	217.986	2,17%
8	Srbija	215.751	2,15%
9	Madžarska	200.086	1,99%
10	Češka republika	184.330	1,84%
11	Izrael	171.608	1,71%
12	Francija	165.078	1,64%
13	Belgija	161.723	1,61%
14	ZDA	157.420	1,57%
15	Poljska	130.962	1,30%
	Skupaj	4.986.265	49,78%

Slika števil 23: Najpomembnejših 15 izvornih držav, od koder so prihajali turisti v letu 2015: države z več kot 100 tisoč nočitvami ali z več kot 1% deležem nočitev

Ko pogledamo delež prenočitev turistov iz držav članic EU v letu 2004, je le-ta takrat bil 77,2%. To pomeni, da se je v dobrem desetletju zmanjšal delež nočitev turistov iz držav članic EU za več kot 30%. To se zdi najbolj zgovoren podatek o spremembi turističnih tokov, saj se je turistični obisk od takrat bistveno povečal na račun gostov iz drugih držav in drugih celin.

Najvišji indeksi rasti prenočitev iz držav članic EU (nadpovprečni in več kot 10%) so v letu 2015 bili zabeleženi iz Litve (+70%), Malte (+53,5%), Estonije (+48,8%), Finske (+41,1%), Romunije (+21,8%), **Velike Britanije (+17,6%)**, Španije (+17,2%), Slovaške (+13,1%), **Poljske (+12,5%)**, **Hrvaške (+12%)**, Irske (11,4%), **Češke (+11,3%)** in iz **Madžarske (+10,1%)**.

Najvišje indekse rasti prenočitev (nadpovprečne in več kot 10%) iz ostalih evropskih držav, ki niso članice EU, so lani imele Norveška (+35,2%), Islandija (+30%), Črna Gora (+17,2%), Švica (+10,5%) in Makedonija (+10,4%). **Od držav iz drugih kontinentov so najvišje stopnje rasti prenočitev ustvarile Kitajska (+49,3%), Južna Koreja (+46,7%), Nova Zelandija (+38,3%), Izrael (+32%), Južna Afrika (+20,2%), Avstralija (+17,2%) in Kanada (+13,3%).** Izrael se je v enem letu povzpel za tri mesta (z 14. na 11.) na lestvici petnajstih najbolj pomembnih tujih trgov.

Slika štev. 24: Grafični prikaz deleža nočitev 15 najpomembnejših izvornih držav v letu 2015

Delež prihodov in nočitev gostov iz ostalih evropskih držav, ki niso države članice EU, se je v letu 2015 nekoliko zmanjšal v primerjavi z letom 2014, največ na račun turistov iz Ruske federacije. Tako smo lani našli 297 tisoč prihodov gostov iz teh držav in 828 tisoč njihovih prenočitev (v letu 2014 pa so ustvarili 881 tisoč nočitev). **Istočasno je zelo opazen porast prihodov in nočitev turistov iz drugih kontinentov.** Turistov iz drugih celin je lani bilo 432 tisoč (merjeno v prihodih) medtem, ko jih je v letu 2014 bilo 352 tisoč. Prekomorski turisti so ustvarili v letu 2015 že 827 tisoč nočitev (samo eno leto pred tem pa 686 tisoč nočitev). **Njihov skupni delež v strukturi nočitev vseh gostov se je zvišal** v primerjavi z letom 2014 **in znaša 8,26%** (npr. v letu 2013 pa je bil 6,3%). (Razvidno iz tabelarnega prikaza podatkov na sliki štev. 22.)

Med tujimi turisti, ki obiskujejo Slovenijo, se zlahka opazi izjemno velika pestrost ali razpršenost obiska. Statistični urad RS beleži obiske iz 53 držav ali skupin držav. Prve tri najpomembnejše izvorne države (Italija, Avstrija in Nemčija) prispevajo le eno dobro četrtno

vseh nočitev turistov ali natančno 25,08%. Naslednjih 12 držav na tem seznamu skupaj s temi prvimi tremi tvorijo za slabo polovico vseh prenočitev ali 49,78%. **Obenem so teh 15 vodilnih držav edine, ki prispevajo več kot 1% delež prenočitev pri nas.** Če k temu 50% deležu dodamo 36,4% delež nočitev, ki jih ustvarijo domači gostje, dobimo 86,4% delež vseh nočitev. To pomeni, da preostalih **13,6% prenočitev pridobimo iz več kot 40 držav iz celega sveta oziroma iz vseh celin.** (Razvidno iz tabel in grafa na slikah št. 21, 22, 23 in 24.)

Poglejmo, katerih 15 držav prispeva največje deleže prenočitev na letni ravni. Poleg prvih treh vodilnih, so naslednje tri države: Hrvaška s 3,11% (leto prej je bila na 6. mestu), Nizozemska z 2,97% deležem, Velika Britanija z 2,61% (leto prej je bila na 7. mestu), Rusija z 2,17% (leto prej je bila na 4. mestu s 3,35% deležem – skratka, padla je za tri mesta) in Srbija z 2,15%. Od preostalih držav jih še sedem ustvari več kot 100 tisoč nočitev ali po več kot 1% delež skupnega števila nočitev medtem, ko vse ostale države imajo po manj kot 1 odstotni delež nočitev. Ta **neverjetna razpršenost trgov, od koder prihajajo turisti v Slovenijo,** ima dobre in slabe strani. **Dobro je samo to, da nismo odvisni zgolj od enega močnega tržišča** (in od njegove morebiti slabe ekonomske ali politične situacije, kar se je v preteklih nekaj letih že kazalo na primeru Italije ali Rusije), **slabo pa je to, da se moramo nenehno prilagajati velikemu številu različnih tržišč,** preučevati njihove navade, **prevajati promocijsko gradivo v številne tuje jezike,** se pojavljati na več turističnih sejmov in borzah v tujini itn., kar bistveno podraži delo na trženju storitev. Skratka, **potrebujemo dosti več sredstev za promocijo slovenskega turizma na tujih trgih.** Najbolj obetavni azijski trgi ali ruski in ameriški trg, pri katerih še imamo dosti možnosti za rast, pa so bolj oddaljeni in specifični ter promocija pri njih precej stane.

Ko seštejemo vse podatke o turističnem obisku gostov iz držav članic EU, dobimo v prihodih 1.889.777 (skoraj 1,9 mio) in v prenočitvah 4.694.174 (skoraj 4,7 mio), kar je 46,86% delež lani ustvarjenih nočitev. Povprečna doba bivanja tovrstnih gostov pa je 2,48 dni (kar je za tujce v Sloveniji nadpovprečna). Ko temu prištejemo še delež prenočitev domačih gostov, saj smo tudi Slovenci del EU, je bil lani skupni delež nočitev iz držav EU 83,26% in je rahlo zrasel v primerjavi s predpreteklim letom. In ko temu dodamo še turiste iz ostalih evropskih držav, ki jih je bilo lani merjeno v prenočitvah 828.621, je **skupni delež turističnega prometa turistov iz držav evropskega kontinenta pravzaprav 91,53%.** To pomeni da so turisti iz vseh ostalih držav **in z vseh ostalih celin prispevali 8,47%** delež turističnega prometa Slovenije v letu 2015 (pred dvema letoma le 6 %). Razvidno je iz tabelarnih prikazov podatkov na slikah šte. 21 in 22. Podoben **trend povečanja števila turistov iz drugih celin je v zadnjih letih bil opazen pri večini evropskih držav.**

Glede na dejstvo, da je Slovenija umeščena v Evropi kot turistični destinaciji številka ena v svetu, (po podatkih Svetovne turistične organizacije), je pričakovati, ta se bo ta **trend povečevanja števila turistov iz drugih kontinentov v prihodnjih letih še nadaljeval.** Povečanje turističnega obiska iz drugih celin se v Evropi v zadnjem desetletju dogaja predvsem zaradi prebujanja azijskih trgov in zaradi azijskih gostov, prav oni so tudi najbolj zainteresirani za obiske evropskih mest in jih pri turističnih paketih zelo zanima predviden prosti čas za nakupovanje. Med spominke, ki jih na potovanjih nakupujejo azijski turisti, se uvrščajo tudi drage blagovne znamke tekstilij in obutve.*

---

*Podatki, navedeni v tem odstavku, so bili objavljeni v publikaciji Tourism Review online magazine.

7. TURISTIČNI OBISK V OBČINAH Z NAJVEČJIM ŠTEVILOM PRENOČITEV NA LETNI RAVNI

Če pogledamo podrobneje statistične podatke o številu nočitev v **slovenskih občinah, ki so lani imele več kot 100.000 nočitev** (kar pomeni, da so lahko tudi zaračunavale pavšalno turistično takso vikendašem, če na svojem območju imajo najmanj 200 počitniških hiš ali počitniških stanovanj), opazamo, da se je v zadnjem letu **število tovrstnih občin zvišalo**, in sicer s 23 (v letu 2014) na 25 (v letu 2015). Iz tabelarnega prikaza na sliki štev. 25 ter iz grafičnega prikaza na sliki 26 je razvidno gibanje skupnega števila nočitev v teh občinah na letni ravni v zadnjih štirih letih in indeksi rasti ali upada števila nočitev za leto 2015.

Izredno dobre rezultate (nadpovprečne in nad 10-odstotne) so lani zabeležile naslednje občine: **Dobrna (absolutna zmagovalka** z indeksom rasti nočitev +22,69%), ki je v letu 2014 niti ni bilo na tem seznamu turistično najbolj razvitih in obiskanih občin; **Radovljica (+20,48%); Bovec (+20,27%); Maribor (+18,52%); Bohinj (+17,24%); Ljubljana (+15,66%); Bled (+12,06%) in Kranjska Gora (+10,59%)**. Uspeh Dobrne je toliko večji že zaradi tega, ker gre za zdraviliško občino, ki pa so lani imele najnižje indekse rasti. Šest občin med njimi je imelo celo upade indeksov nočitev: Rogaška Slatina (več kot 10-odstotni padec zaradi zaprtja hotela in upada prihodov gostov iz Rusije), Veržej, Podčetrtek, Šoštanj, Lendava in Moravske Toplice. **Razen dveh največjih mestnih občin, ki so ustvarile nadpovprečno dobre indekse rasti (Maribor in Ljubljana), so vse ostale izredno uspešne občine lani bile gorske občine**. Pri tem ni zanemarljiv prispevek meteoroloških pogojev, ki so za obisk gora dokaj pomemben faktor. Občina Bovec pa se je začela pobirati po več zaporednih letih upada turističnega prometa in kalvarijo z žičniško napravo.

Poleg občine Dobrna, ki se je po lanskih rezultatih prvič znašla na tem seznamu najuspešnejših slovenskih turističnih občin, je nova takšna občina Ankaran, ki pa se na seznam ni uvrstila zaradi znatno povečanega obiska, temveč je nova občina, ki je nastala z razdelitvijo občine Koper na dve občini. Pri tej delitvi je Ankaran s sabo odnesel dve tretjini (260 tisoč) vseh nočitev gostov nekdanje občine Koper, ki pa ji je ostalo le ena tretjina prenočitev (130 tisoč). Zato velikega upada indeksov nočitev nove občine Koper ni treba obravnavati z zaskrbljenostjo, prav tako ne z velikim navdušenjem uvrstitve občine Ankaran na tem seznamu prestižnih turističnih občin. V Ankaranu je nenazadnje največji kamp v državi, ki tudi prispeva največje število prenočitev.

Od 25 občin z več kot 100 tisoč prenočitvami je v letu 2015 le omenjenih šest zdraviliških občin imelo upade indeksov nočitev gostov, če izvzamemo občino Koper, ki je izgubila dve tretjini prenočitev turistov z delitvijo na dve občini. Vse ostale občine so lani zabeležile indekse rasti prenočitev. Razvidno iz grafičnega prikaza na sliki štev. 26.

Lani so zdraviliške občine imele v povprečju najnižjo rast indeksa prenočitev (+1,1%). Nekatero zdraviliško občino so se kljub temu odrezale bolje od tega (zdraviliškega) povprečja, in sicer (poleg omenjene najuspešnejše Dobrne) so to: Ptuj (+6,8%), Dolenjske Toplice (6%), Laško (+5,1%), Radenci (+4%), Brežice (+3,44) in Zreče (+2,23%). **Tudi obmorske občine so lani imele podpovprečno rast indeksov nočitev (+4%)**. Piran, kot občina z največ prenočitvami na letni ravni, se je tudi v primerjavi zgolj z ostalimi obalnimi občinami odrezal podpovprečno (indeks nočitev je bil +2,5%), medtem ko je Izola imela indeks +5,5%, pa tudi Koper in Ankaran v seštevku nočitev bi imele indeks rasti +9,25%, če bi ga izračunali na podatke iz leta 2014.

	Občina	Število nočitev v letu 2012	Število nočitev v letu 2013	Število nočitev v letu 2014	Število nočitev v letu 2015	Indeks 2014/2015
1	Piran (Portorož)	1.365.701	1.360.639	1.350.491	1.384.467	102,51
2	Ljubljana	851.386	942.345	1.009.959	1.168.178	115,66
3	Bled	581.841	602.965	610.359	684.015	112,06
4	Brežice (Terme Čatež)	599.228	604.941	610.204	631.241	103,44
5	Moravske Toplice	506.973	494.897	490.564	490.066	99,89
6	Kranjska Gora	424.544	453.144	441.706	488.493	110,59
7	Bohinj	330.863	332.693	299.572	351.245	117,24
8	Izola	321.089	319.926	313.597	330.858	105,50
9	Podčetrtek	331.899	330.350	322.313	316.737	98,27
10	Maribor	266.329	231.237	238.534	282.734	118,52
11	Ankaran	/	/	/	260.852	/
12	Laško	239.315	225.567	223.294	234.720	105,11
13	Rogaška Slatina	277.820	259.910	247.826	222.488	89,77
14	Zreče	220.125	214.223	203.494	208.036	102,23
15	Bovec	201.471	190.899	147.667	177.609	120,27
16	Nova Gorica (HIT)	138.824	136.303	149.825	157.883	105,37
17	Ptuj	146.711	133.979	135.018	144.188	106,79
18	Radovljica (Kamp Šobec)	132.678	132.022	114.456	137.900	120,48
19	Radenci	137.280	128.554	132.534	137.810	103,98
20	Koper	346.989	328.733	362.655	130.849	36,08
21	Lendava	111.052	110.345	114.777	114.295	99,58
22	Šoštanj (Terme Topolšica)	103.857	106.676	111.747	109.852	98,30
23	Dolenjske Toplice	103.072	103.586	102.015	108.111	105,97
24	Dobrna	95.010	92.548	86.814	106.516	122,69
25	Veržej (Terme Banovci)	103.909	102.025	103.851	101.721	97,94

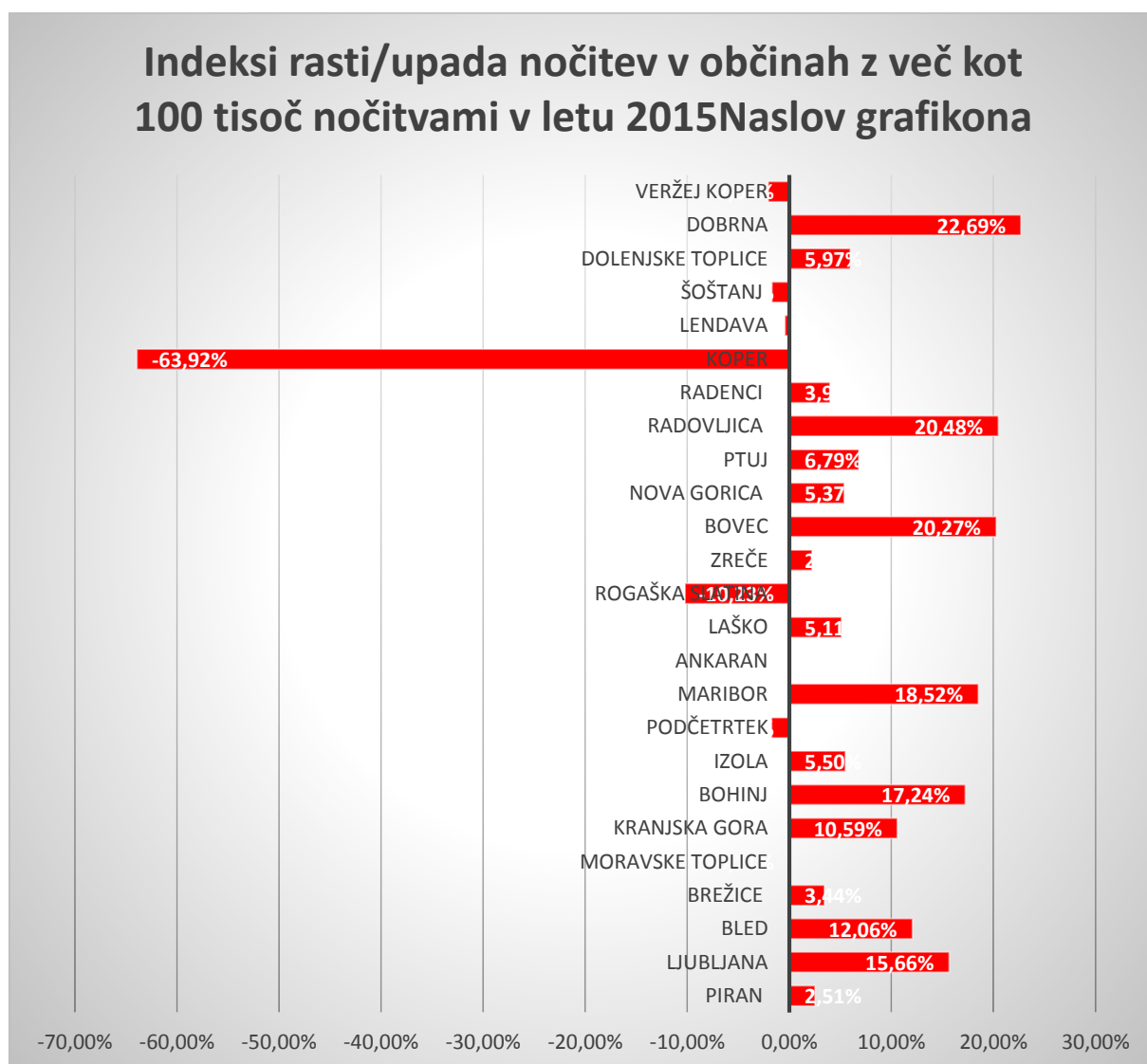
Slika štev. 25: Tabela prikazuje rasti/upada števila nočitev v občinah z več kot 100.000 nočitvami v letih 2012-2015

(Vir: SURS, izračunano na TGZ po začasnih podatkih, ki so bili objavljeni dne 25.2.2015)*

*Gre za seštevke mesečnih podatkov po občinah, v katerih pa niso zajeti nekateri turistični nastanitveni objekti z manj kot 10 stalnimi ležišči v naslednjih vrstah nastanitvenih objektov: zasebne sobe, apartmaji in hiše, prenočišča, turistične kmetije z nastanitvijo ter delavski počitniški domovi in apartmaji. V dokončnih letnih podatkih (objava bo 19. maja 2016) pa bodo znani tudi podatki za te nastanitvene objekte.

V Sloveniji že drugo leto imamo dve občini z več kot milijon nočitev na letni ravni: Piran 1,3 mio (s Portorožem) in glavno mesto Ljubljano 1,1 mio. Poleg njiju sta lani še dve občini bili z več kot pol milijona nočitev: Bled s 684 tisoč in Brežice s 631 tisoč. Naslednji dve občini, Moravske Toplice (s 490 tisoč) in Kranjska Gora (s 488 tisoč) pa se že zelo približujeta meji od pol milijona prenočitev na letni ravni.

Poleg 25 občin z več kot 100 tisoč nočitvami je lani tudi devet slovenskih občin (v letu 2014 pa osem) ustvarilo več kot 50 tisoč nočitev. To so: Kobarid (89.795), Kranj (69.355), Sežana (63.124), Novo mesto (60.441), Tolmin (60.376), Postojna (58.166), Cerklje na Gorenjskem (51.846), Celje (51.765) in Kamnik (51.254). Vse navedene občine imajo neke turistične značilnosti ali atrakcije (termalne vrelce, privlačen gorski svet, svetovno znano jamo, znano kobilarno ali gre za mesta, ki so zaradi kulturne dediščine magnet za obiskovalce v zadnjih letih po vsej Evropi. Pri tem ni zanemarljiv podatek, da se lokalne skupnosti mestnih občin v zadnjih letih zelo prizadevajo pri financiranju organizacije številnih atraktivnih prireditev v svojem okolju (kulturnih, glasbenih, kulinarčnih itn.) za popestritev turistične ponudbe, posebej v poletnih mesecih.

Slika šte. 26: Indeksi rasti/upada nočitev v občinah z več kot 100.000 nočitvami v letu 2015

Na seznam občin z več kot 50 tisoč nočitev sta se za leto 2015 prvič uvrstili Cerklje na Gorenjskem in Celje. Občina Dobrna se je povzpela v višji razred občin s sto tisoči prenočitev, medtem ko se je občina Postojna povzpela za dve mesti navzgor (z osmega na šesto) in občina Kamnik prerazporedila s sedmega na deveto mesto v tej skupini občin. Vseh skupaj je torej že 34 občin, ki na letni ravni imajo po več kot 50 tisoč prenočitev turistov (leto pred tem jih je bilo le 31).

Če razvrstimo podatke o številu prihodov gostov po občinah, opazamo popolnoma drugačen vrstni red občin kot pri ustvarjenem številu nočitev turistov. **Gledano po številu prihodov gostov je absolutna zmagovalka Mestna občina Ljubljana, ki se uvrsti na prvo mesto z 648 tisoč turistov. Na drugem mestu je Piran s 438 tisoč gostov.** Od ostalih občin je opazen vzpon Maribora z desetega na šesto mesto in Nove Gorice s 16. na 10. mesto. Pri teh vzponih na lestvicah največjega števila turistov so opazne večinoma mestne občine, kar je seveda razumljivo glede na najkrajšo dobo bivanja turistov v teh občinah. Gre za občine, v katerih se v nekaj urah obišejo znamenitosti in zanimivosti in se potem gre naprej ter dlje zadržuje v občinah, ki ponujajo sprostitev, mir in počitek (obalne, zdraviliške in gorske občine).

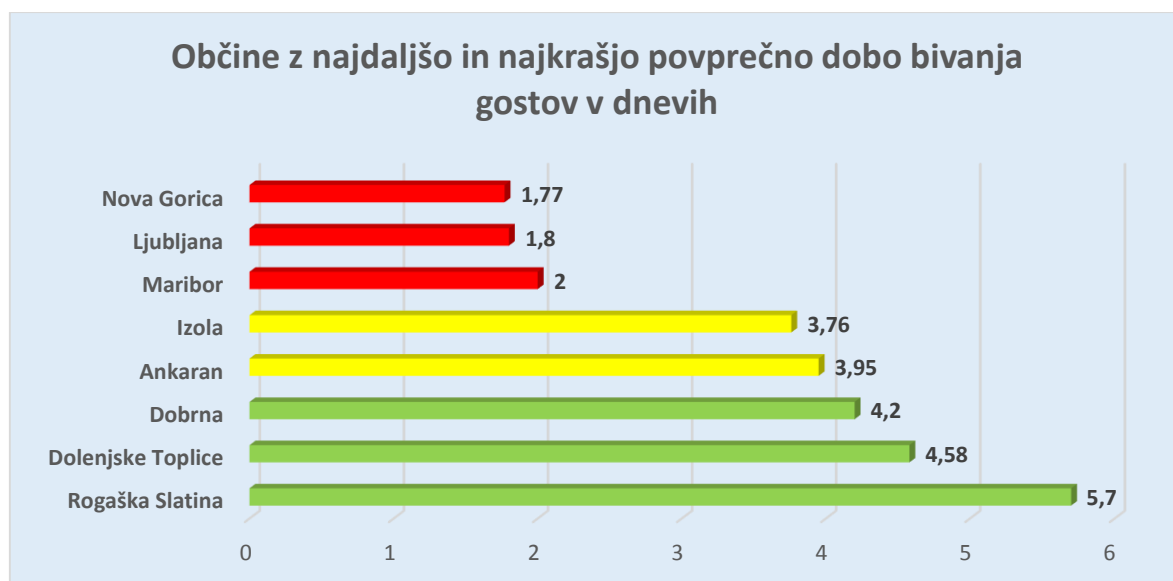

Slika štev. 27: Občine, ki so v letu 2015 gostile več kot 100 tisoč turistov

Več kot 100 tisoč prihodov turistov na letni ravni je lani doseglo le osem občin, in sicer po naslednjem vrstnem redu: Ljubljana (648 tisoč gostov), Piran (438 tisoč), Bled (315 tisoč), Brežice (185 tisoč), Kranjska Gora (182 tisoč), Maribor (141 tisoč), Moravske Toplice (140 tisoč) in Bohinj (133 tisoč turistov). Razvidno iz grafičnega prikaza na sliki štev. 27. Skupno število občin, ki so lani gostile več kot 15 tisoč turistov je v Sloveniji bilo 36.

Na podlagi podatkov o številu prihodov gostov in številu njihovih nočitev po občinah, smo izračunali, katere občine imajo najdaljšo in katere najkrajšo dobo bivanja gostov. **Najdlje se zadržujejo turisti v Rogaški Slatini (v povprečju 5,7 dni), na drugem mestu so Dolenjske Toplice s 4,58 dni, na tretjem Dobrna s 4,2 dneva,** na četrtem Ankaran s 3,95 dni in na petem Izola s 3,76 dni. Vodilne tri so razumljivo zdraviliške občine, naslednji dve pa obmorski občini. **Tiste občine, ki imajo najkrajšo dobo bivanja gostov, so spet razumljivo mestne občine, in**

sicer Nova Gorica z 1,77 dni, Ljubljana z 1,8 dni in Maribor z dvema dnevoma. Razvidno iz grafičnega prikaza na sliki šte. 28.

Slika šte. 28: Najpomembnejše turistične občine z najdaljšo in najkrajšo povprečno dobo bivanja gostov v letu 2015

8. SKLEPNE MISLI

Na podlagi obravnavanih statističnih podatkov turističnega prometa in njihove analize je opazno, da je **turistično leto 2015 bilo boljše za slovenski turizem v primerjavi z nekaj preteklimi leti**. Dosegli smo največje število prihodov tujih turistov v nastanitvene obrate doslej, največje število njihovih prenočitev in največje skupno število prenočitev vseh turistov na letni ravni v vsej četrtoletni zgodovini mlade slovenske države. Prav tako je opazen trend krepitve kupne moči domačega prebivalstva po nekaj zaporednih letih gospodarske recesije, kar je za slovenski turizem izjemnega pomena, saj so to najštevilčnejši turisti in imajo v povprečju daljšo dobo bivanja od tujih gostov.

Turistični promet v Sloveniji je lani dosegel nadpovprečne rezultate tudi v primerjavi s povprečjem večine držav članic EU, kar pa ne pomeni, da nima še veliko možnosti za nadaljnji razvoj, saj še zdaleč niso bile zapolnjene vse nastanitvene kapacitete in smo imeli znatno nižje odstotke nočitev turistov iz največjih potencialnih trgov (ZDA in Ruske federacije) v primerjavi z drugimi državami članicami EU. Prav tako tudi na višku turistične sezone v mesecu avgustu, še zdaleč nismo uspeli zapolniti vseh svojih nastanitvenih kapacitet.

Sklepamo lahko, da se **slovenski turizem postopoma krepi in da napreduje hitreje od drugih gospodarskih panog, vendar je pred njim še dolga pot nadaljnega preboja na svetovnem turističnem trgu**. Poleg tega, fizičnih števil o turističnem obisku (pa čeprav so iz leta v leto višje) ne kaže obravnavati ločeno od finančnih kazalnikov uspešnosti gospodarskih družb gostinstva in turizma, ki pa (v povprečju) že več let zaporedoma niso ugodni. Zato turistično gospodarstvo v prihodnosti čaka še veliko trdega dela za doseganje bolj optimalnih rezultatov iz perspektivne turistične panoge.